

იმერეთი

შპსი: წლიურად 7 მ., ნახევარი წლით 4 მ., თვიურად 3 მ. ცალკე წყობით 1 მ. წლიური ხელის მოწოდებას განხორციელებს შვედეთის ნაწილობრივად გადამხდელი, ხელის მოწოდების დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ წაწილდება. სახელმწიფო წლიურად 15 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურად 6 მან.

კვირა 3 აგვისტო
მისამართი: ქუთაისი, რედაქცია გას.
„იმერეთი“
თოვალისა და ფარალის თამაშის ქარხნის მარჯვენა შესახებ, სახლი ავსტრალია.
ტელეფონი № 4.

ყოველდღიური საოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი
— „იმერეთი“ —
ახლის რედაქციით და თანამშრომლებით.
სულს მოქმედებს 1914 წლისათვის

გაზეთის ფასი:
ერთი წლით 7 მანეთი.
ნახევარი წლით 4 მანეთი.
ერთი თვით 3 მანეთი.
და ცალკე ნუმრის 1 მანეთი.
წლიური დასავეთობით ის ფასი გადახდა წაწილ-წაწილად შეიძლება ამ სახით: ხელის მოწოდების დროს—სამი მანეთი, პირველ მისს—ორი მანეთი და პირველ ექვსთვეს—ორი მანეთი. სახელმწიფო გაზეთი წლიურად ღირს 15 მ. 1/2 წ.—8 მ., თვიურად 6 მანეთი.
სოფლის მასწავლებლებსა და სოფლის უფასო წიგნსაცავ-სამკითხველთათვის გაზეთის ეთიკით წლიურად 6 მ., ნახევარი წლით 3 მანეთად და თვიურად 3 მანეთად.
ფული უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი მისამართით რედაქცია „ИМЕРЕТИ“ Гаврилю Ивановичу Дархвелиძე სხვა გვარად გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.
რედაქცია უპრობლემად სთხოვს თავის კორესპონდენტებს კორესპონდენტობის სწრაფი ქაღალდის (ალ გვრზე, გარკვევით და გაურკვეველად ნაწერი წერილები განუხილავი დარჩება. წერილები წერილების გამო რედაქცია არავითარ მიწერ-მოწერას არა კისრულობს.

ОБЪЯВЛЕНИЕ.
P. O. П. и Т.
Въ виду исключительнаго положенія, настоящимъ Русское Общество Пароходства и Торговли предлагаетъ г.г. товарополучателямъ озаботиться немедленнымъ приемомъ всѣхъ грузовъ, прибывшихъ изъ внутреннихъ, балтійскихъ и заграничныхъ портовъ.
განცხადება.
რადგანაც საგანგებო გარემოება ჩამოვარდა, რუსეთის სანავიგაციო და საგაზრდა საზოგადოებას სთხოვს საქონლის ჰეტრანსპორტს დაუყოვნებლივ გამოიწვიონ კანტორიდან შიდა რუსეთისა, ბალტიისა და საზღვარგარეთის ნავსადგურებიდან მათ სახელზე მოსული საქონელი.

ზარაზა. პონტამუსონზე იერიშის მიტანა და ზარბაზნის დაშენა ერთხელ კიდევ უტყუარად მოწოდებს გერმანიის მიმდებარე არტორების უფარგისობას. ასმა ას-ს კოლოგამიანმა ყუმბარამ მხოლოდ ოთხი კაცი მოკლა და 12 დასჭრა. მორალური (ზნეობრივი) გადუნა ზარბაზნების სროლისა უშეცდომოა.
ლანდანი. ოფიციალურად იუწყებიან, რომ ლორდ რობერტს დანიშნა ოკეანის გაღმა სამფლობელოების ჯარების მთავარ სარდალად.
გაუჩინებელი. მემკვიდრის დაბადების დღეს რუსულ ცელსისაში გადახდილ იქნა წირვა და პარაკლისი. დასწრა საფლავი ბარონ ბუკსევედისს მეთაურობით. ყველა მხურვალეთ ლოცულობდა მფის ოჯახისა და რუსეთის კეთილდღეობისათვის.
მისკეთა. ყველა ერთობა წარმოადგენელია თითოფრზე დადგინეს: შეადგინონ ვეროპელ ერთობა კავშირი, რომლის სათავეში იქნება ათი კაცისაგან შემდგარი სათათფირო იაპონიის ომის დროს მომქმედ ორგანიზაციითა წარმოადგენელი. ლევაშა განაცხად: კავშირს ეურთოდები და გადასცემ იმ დროდნ დაჩენილ 1,000,000 მანეთსა. დაახლოებით შესდგა 6,000,000 მანეთი.
მისკეთა. პოლონეთის მემამულეთა მისკეთა წარმომადგენელი გერმანიასთან ომის გამოცხადების დროს შეიკრიბნენ, მოგონეს გრუნდელის ომი, როცა 20 წლის წინათ რუს-პოლონეთ-ლიტვის ჯარმა დაამარცხა ტეტონელი და მით დიდხინთ უზრუნველყო სლოვინათა კულტურული განვითარება, გადასწავტეს მონარხთა უტყვევრობისგან გრამბანი წინაშე ხელმოწერის, რომელიც ერთადერთი მფრველია სლოვინათა ერისის; უფალს ევედრებოდნ რუსის ჯარისთვის გამარჯვების, რომელიც სლოვინათა ერებს შეაერთებს და ააყვავებს.
ზარაზა. საფრანგეთის მთავარმა კონსულმა დიუელდორფმა მოხსენება მიართვა სავაერო საქმეთა სამინისტროს, რომ მას ცუდით ეპრობოდნ, სანამ პოლანდის სახელმწიფო მიიყვანდნ, მუდამ ზეგარდენ; ხალხი შეურაცხყოფის აყენდნ; იძულებული იყო მესამე კლასით ეგზავნენ, სადაც ახლად გაყვანილ ჯარის კაცები იყვნენ, რომელნიც შეუწყვეტილ იყვნენ. კოლნის სმი დღე დატუსაღებული ყოფილა; გაუჩინებელია; ვილურში, პრუსიის უქანსკელ სადგურზე, იგი და მისი თანამგზავნი ხელმწიფო გაუჩინებელია—ჩხრკეს ძლიერ ხერხეთ აწარმოებდნ; ჩამოურთმევიათ ქაღალდები, კერძო მიწერ-მოწერა, ფული; ამ წყალების შემდეგ კონსული მისულა პოლანდიაში.
გაუჩინებელი. ჩამოსული 36 რუსი, მათ შორის გრუნდელი გარონკოვა-დამოვა ქალბები, რომ წარჩინები და სხვანი ფრანკლიან მიდიან.
ლანდანი. ბექლეთი სიტყვის ბიურა იუწყება, რომ მთავარი ძალები გერმანიის ჯარებისა საბოლოოდ გამორკვეულია, გერმანეთა უპრავდესობამ უშთავრსად დასავლეთ საზღვარზე მოიყარა თავი. აღმოსავლეთი საზღვრები ნაკლებ არის დასაყლი, თითქმის მარტოდენ სათადარგო ჯარებით.
ზარაზა. ჰავისის სავეტერო ოცობიწება, რომ აქამდის მომხდარი შეტაკების მოწოდებ, რომ ფრანგების არტორებია გაცილებით სჯობნის გერმანიისს. მოკლებების დროს გერმანელები არ ერიდებიან მარბაროსულ ზომებს, ხერხებდნ მძევლებს, ხმარობდნ ყოველნარი ძალიანობის, სწავდენ და დახვრიტეს მამასახლისი დაბისა (?) იმ საშუაით, ვითომც დაბის მტხარებდნ ზელი შეუწყეს ტყვის გაქცევის. გერმანია ყველა გან-

ქუთაისი
პირველი პერსონალური
სამედიცინო ექიმები.
მუდმივი საწოლებით თ. ა. რელიგიონის სახლი თეთრ ხიდან. ავამთავრებებს მიღებებს ყოველდღე.
დილით.
ზარდაც დაკნტა ხარკოვის საამწარგატორა უნაგვრსატეტის შუადანას დაკტარა 3. 3. მოსამშენი შინაგანი და სურგუსა.
ბ. ა. შარაქია—ყელის, ცხვირის, ყურისა. 1-2
გ. ს. ნადირაძე—შინაგანი და ბავშვის. 10-11
ბ. ა. რევაჯია—დოსტაქარი, ქალთა, საბავიო ყოველ დღე. 11-2
შ. დ. ბუთიაძე—კანის, ათაშინგი, ვენერა. 12-2
გ. ა. ჭოლაშვილი—საბავიო, ქალთა და შინაგ. 12/223
ს ა ლ ა მ ა თ.
გ. დ. ქორქაშვილი—თვალის ხუთშაბათობით 4 1/2-5 1/2
გ. ა. ჭოლაშვილი—საბავიო, ქალთა და შინაგ. 5 1/2-6
სამკურნალო მანქანითა სააქ.—საანალიზო კამერები: სისხლის, შარდის, ნახევრისა და სხვ. შესამოწმებლად. ძიძის შემოწმება, ყვავილის აკრა. 606-914 შესხმა კონსულტაციურათ. არის ცალკე ოთახები მიმე ავთომოფებისა და შშო-ბიარეთის. რევა 10 შური, ავრაცია და კონსულტაცია მორიგებით. საწოლები 3 მანეთიდან და ამაზე მეტათ. ექიმთა მუდმივი მორიგობა. ტელეფონი № 53
სამკურნალო და დაქვეტარა—გ. ა. ჭოლაშვილი

ქ. უნივერსიტეტის მედიცინის
ექიმი გ. ი. კაკაბაშვილი საზღვარგარეთიდან დაბრუნდა და განაახლა (შინაგანი, ქალთა და საზღვრე სნეულბიანი) ავთომოფების მიღება საგარე მილისა და ბუშის ელექტრონი შინათება (ცისტოსკოპით) ათამანგის წამლობა 606-914, განსაკუთრებული ელექტრონის სინათლით სამკურნალო კამერათი. ელექტრონის აბაზანები მიღება დილის 9-12 საათ. და სღ. 5-7 საათ.
მისამართი: ქარგისლისა და პუშკინის ქუჩის კუთხე, პუშკინის ფოტოგრაფიის პირდაპირ.

ექიმი კ. ტყეშელაშვილი დღევანდელგარეთიდან დაბრუნდა და დაიწყო სამკურნალო საქმე. მისამართი: ქარგისლისა და პუშკინის ქუჩის კუთხე, პუშკინის ფოტოგრაფიის პირდაპირ.

ექიმი ი. ა. ცხანოვსკი გადავიდა ძველი ბინიდან ივანოვის ქ. შვიი ქვის საბჭოს ზეით. ღებულობს ვენერიულ, საზღვრე, სფილისისა და სხვა სასქესო ავთომოფებს. მიღება ავთომოფები დილით 10-11 ს. სღ. 5-8 საათ.

ექიმი მ. დ. მეთათვი იღებს კანისა, ვენერიული, და სქესობრივი უძლეურობით ავადმყოფთ დილის 9-12 ს., საღამოს 5-8 ს. ავთიაქის ქუჩა № 24 საკუთ. სახლი.

ექიმი ი. ა. ცხანოვსკი გადავიდა ძველი ბინიდან ივანოვის ქ. შვიი ქვის საბჭოს ზეით. ღებულობს ვენერიულ, საზღვრე, სფილისისა და სხვა სასქესო ავთომოფებს. მიღება ავთომოფები დილით 10-11 ს. სღ. 5-8 საათ.

ექიმი ი. ა. ცხანოვსკი გადავიდა ძველი ბინიდან ივანოვის ქ. შვიი ქვის საბჭოს ზეით. ღებულობს ვენერიულ, საზღვრე, სფილისისა და სხვა სასქესო ავთომოფებს. მიღება ავთომოფები დილით 10-11 ს. სღ. 5-8 საათ.

ქუთაისი. დანიშნა და იყიდება
თ. მთავრისკილის და აშს. წიგნის ძაღსხაიბი
შემდეგი ახალი საკუთარი ამოცემები:
„მამულის სიყვარული და მსახურება“—5. ნიკოლაძის ფ. 1 აბაზი
„ხუტური ანბანი“ და კარიკაშვილისა. ფ. 1 აბაზი
„ლოცვანი“ მღვდ. პლ. უკიტვილისა 2 შური (ყლით 3 შური)
„შაქარის ნაამბობი“—ს. ყიფიანის 3 კაბ.
„ქართული მოძრაი ანბანი“— 2 შური (კარდონზე 10 შური)
იბეჭდება და მალე გამოვა დასურათებული სახელმძღვანელო „გუთანის“, მესამე გამოცემა.

ქ. ქუთაისი
ქ. ბილის ექიმი
ს. ა. ცეკელინი.
ქილის და პირის ავთომოფობა. ხელოვნური კიბეების გაკეთება. მიიღებს ყოველდღე დღე. 9-2 საათ. და 4-7 საათ. სღ. ბალახანის ქუჩა. სახანო პალატის ვეკრდით. ტელეფონი 153.

ექიმი ი. ა. ცხანოვსკი გადავიდა ძველი ბინიდან ივანოვის ქ. შვიი ქვის საბჭოს ზეით. ღებულობს ვენერიულ, საზღვრე, სფილისისა და სხვა სასქესო ავთომოფებს. მიღება ავთომოფები დილით 10-11 ს. სღ. 5-8 საათ.

ექიმი ი. ა. ცხანოვსკი გადავიდა ძველი ბინიდან ივანოვის ქ. შვიი ქვის საბჭოს ზეით. ღებულობს ვენერიულ, საზღვრე, სფილისისა და სხვა სასქესო ავთომოფებს. მიღება ავთომოფები დილით 10-11 ს. სღ. 5-8 საათ.

ექიმის იგ. პოკერიას
ს ა ა ვ ა თ მ ყ ო ფ ო
გადავიდა ახალ ბინაზე წითელ ხიდან, მისეილის ქუჩასზე, კლუბის ზირდაზირ. დასწრად ავთომოფებს დებულობენ ყოველ დღეს.

სრულიად ევროპის ომი
დ ე ა ე შ ე ზ ი
შეტ. დეპ. სსაგენტოსაგან.
31 ივლისი.
პეტერსბურგა. ლიევის ფოსტები ჯერ კიდევ არ აღუთბა გერმანელებს. მათ პირდაპირ დაბანაკებული გერმანელი ჯარები, ათრილეს აყვებენ. მართლდებნები, რომ გერმანელები ლიევიან არ არიან უზრუნველყოფილი სურსათის მხრით. 15 კოლომეტრი ლონგვი—მონ-მედის სამხრეთით ფრანგთა ჯარებმა ჩივდეს ხელში გერმანელების ბატარეა და ტყვიის მფრქვეველი.
სოფია. გამოცხადდა ბძანება, რომ აღკრძალულია გატანა საკვებისა, რკიანი საქონლისა, ცხენებისა და ქვანახრისისა.
ზარაზა. ბძოლო მიდინო ოტენგი დაწვეული 24 ივლისს, 30 ივლისისდ გაგზიდულა, რომელშიაც ფრანგებმა დიდათ გინარჯეს. პირველათ გერმანელებმა მიტანეს იერიში ორ ფრანგულ ბატალიონს, ფრანგებმა ჯერ უკან დაიხიეს, მაგრამ როდესაც მამული ჯარი დაებმარა, ღამით თვით მიტანეს იერიში და გერმანელები უკან დასწიეს. გერმანელებმა ბევრი დეკარგეს მოკლული, დაჭრილი და ტყვედ წაყვანილი. დასტოვეს არტორების ბატარეა, სამი ტყვიის მტყორცნელი და რამდენიმე კუთი სახალი მასალი. 30 ივლისს ფრანგთა ბატარეამ მოასწრო ქვეთად მოყოფ გერმანელთა მე-21 დეაგუნის პოლეს და მოსო, ამ გამარჯვებამ გადუნა იქონია გერმანელთა წინსულაზე: მათმა ჯარმა უკან დაიხია; თან მისდევდნ ფრანგები; ცხრა ოფიცერი, ათასამდე ჯარისკაცი, დაჭრილები და შეპყრობილი დარჩათ ფრანგებს.
ლანდანი. პრუსულიან იტყობინებან, რომ კალენ-ხალდენსთან მომხდარი ბრწყინვალე ბძოლო ოფიციალურად შემოწმებულია. ეს გამარჯვება ბელგიის დაბის უზრუნველ ჰყოფს ყოველი მოულოდნელ შემთხვევისაგან მომადელო.

გენცხადება.
ქუთაისის საზანაურო მართულ გინანაზიში მომავალი სასწავლო წლისთვის ვაკანსიები არც ერთ კლასში არ მოიპოვება. თავისუფალი ვაკანსიები იქნება მოსამზადებელი კლასის პირველსა და მეორე განყოფილებებში და თხოვნები (წლოვანობის, წოდების და ატრის მოწოდებებით) 25 აგვისტომდე უნდა წარმოადგინონ.
მისაღები: ეგსამქეტი მოხდება 28 აგვისტოს
ხელახალი ეგზამენებისთვის მე 5, 6 და 7 კლასების მოსწავლეები 21 აგვისტოს უნდა გამოცხადდნ, დანარჩენ კლასებისა და განყოფილებათა მოწოდებები კი—25 აგვისტოს.
ქუთ. საზ. ქართული გინანაზის გამგის მაგიერ გ. ცაგარეაშვილი.

გრძობას და ჩრველს აძლევს ნეიტრალურ სახელწოდებით, თვით ბელგიასაც კი და წილის დადების პირადება ახლად შექმნილ ადგილებში. ვაჭრები „ტრანს“ ბრუნსელებს კონსოლიდირების სიტყვით, გერმანიამ დაიწყო მისი პირადად ბელგიის შესწავლის ბრძოლა, და პირადება ხელშეუხებლობას და ტერიტორიის გაფართოებას. მეფე უარყო წინადადება, როგორც შეუარსებელი.

შეტყუებულები. ჩამოვიდა რუსეთის ელჩი გერლინსკი, რომელიც შევეციის გზით ბერლინში.

ჩაფი. ცინდაოში სამხედრო გემები არ არიან. გერმანულ გემებისგან ჩაშლილი მისელა-მოსელ ინგლისის საზღვისპირა რეისების აღდგენილი იქნა.

დასახლება. გენერალ ბიტონმა დათავადირა კოლონიის ჯარების კორპუსი, რომელიც შესდგება კოლონიების სამსახურ ვადა გათავებულ მცხოვრებლებს. კორპუსი შესდგება შემოწირულ ფულის ხარჯზე, საბატო უფროსად არჩეულ იქნა ლარდი ლიდვერსი. სადაზო გაზეთები იტყობინებენ, რომ რუსული შეხება „ინგარი“ ბალტიის ზღვიდან დატყობილი მოვიდა ნეიტრალური ტერიტორიაში. მუხანა ზღვის ნაპირს გამოეყოფა და გამოსულა. საფრანგეთის ელჩი ბერლინში კამპონი ოკეანეებში ჩამოვიდა.

დასახლება. პოლონადამ კვლავ ოფიციალურად განუცხადა საფრანგეთს თავისი მტკიცე სურვილი გოლანდიის ჯარის იარაღით დაეკავს ნეიტრალიტეტი.

საფა. ახალ რუსულ ელჩისადამ გარდახდომი იქნა პარკლის რუსეთის მხედრობის გამარჯვებისათვის, დაესწრნ ოპოზიციის ლიდერთა და პოლიტიკურ მოღვაწეთა წარმომადგენელნი, ქალაქის მცხოვრებელ დეპუტატებში და მრავალი მლოცველი.

ზარასა. გერმანიიდან მოსული ფრანგები ამბობენ, რომ შთაბრძნობა გერმანიის ზომებს იღებს, რათა მოსავალი რიგადათ მოიწიოს. ვალტიის სოფლის მეურნეობის საშუალებით გაგზავნეს აღმოსავლეთ პროვინციაში. რუსის მუშები, რომელთაც ბავარიიდან დაბრუნება უნდოდათ სამშობლოში, შეაჩერეს და გაგზავნეს სოფლებში. უნდოდათ უცხოელთაგან იდლით-დღე მატულობს. გერმანიის შთაბრძნობა ზომებს უბრუნებს, რათა ვერცხლისა და ოქროს ფულის ტრიალი მოაწესრიგოს. ომის დაწყების სანატორიუმ „ფრენფურტი“ მრავალი რუსი იყო. ყველა განდევნეს; სხვათა შორის ახლად მოლოგინებული ქალი, რომელიც საც ზაზეზე ბავში გადავიდა.

თფადასი. ზედაწიფის მოადგილემ მიიღო დეპუტატის შემოქმედება: მოგონებთ თქვენ, გრაფო, გარდასცეთ ჩემი უბულოთაღესი მადლობა უმეტესგან მოადგილეს.

„მუსიკა ჩვენი სულის კავშირ“
(ფსახალაგაურა ეტაუი).

1. „რას ერთხელ სთვალდა სულსა დახანდების, საშვილიშვილით გადაეცემის“ 6. ბ. ლაშა. ცის კაბადონზე ბადრი მთვარე კაშაშებს.
2. თოვლივით სვეტა ახიბვლავის ზღვაზე პატარა გემი „კოლიდა“ მისრიალობს.
3. წყნარი ზღვა მიმავალ გემს ელამუნება. გზაჯინი, ბაქანზე ამოსვლიან, სამამო ზღვის პარტე სტეტიან. ზოგი სივრცის, ზოგი ზის პატარა ქანდარა სკამებზე, ქანაობენ. ზოგსაც ხალი გაუფინა, მხარეთიძე წამოწოლილი. ზოგიც დატრიალდა იდრონ თოვების რგოლს და სიამოვნებით განავრძობს გზას.
4. ირგვლივ სრული სიჩუმე სუფევს.
5. ამ პატარა გემის ზედ ცხვირზე დამგდარა ერთი შვა ხნის კაცი, ზღვის სიგრცეს გატყურებს.
6. ცოტა იქითრეულე, ზის მეორე—მისი თანაზგავარი, ისიც ზღვის სიგრცეს განსტრეობა. ეტყობა, ორივე ერთი ქვეყნისკენ მიდიან. იგებ ერთნაირი დამგვარაძი აქვს!
7. ვკითხოთ!
8. — თუ, პატრიოტო! საით მიდინარა? ხმას არ იღებენ. ფიქრებში არიან გარინდულნი. გვერდი აუარე.
9. სულ ცოტა ხნის შემდეგ ისევ მიველ. მეორე მხრით ტოვანზე ჩამოვჯექი. ათორღე წამი დავყო. ფიქრობდი ხელახლა დავკითხებოდი.

გრძობათა გამოცხადებისა და ტახტისა და მამული თვის დასაღება მხად ყოფისათვის სამრეწველო მოღვაწეთ, ახანა, ზეთის, სიმეგრესის, სამურხაყანოს, ყარანაგის ხალხებსა და თფილისის მალანებს. ბაქოს საქალაქო თვითმართვლობამ, აღძრა რა შუამდგომლობა მოადგილეს წინაშე, რათა მოახსენოს ხელმწიფებს უმეტესგან მოადგილეს გერმანიისა და რუსის იარაღის წარმატებისათვის ყველა მსხვერპლისთვის მზადყოფა, გადადგა: სამხედრო სამკურნალო სანიტარული და ხმარების მოწყობისათვის 100000 მანათი, დატრიალათვის 50,000 და გაწვეულთა ოჯახებისათვის 500,000.

შეტყუებულები. სავენერალო შტაბის უმთავრესი სამართლებრივ ოფიციალურთა იუწყება, რომ 30 ივლისს ჩვენმა ჯარმა დაანგრია თვითმტყუ ადგილას რკინის გზა, ტელეგრაფის მაგურლები ტილხიტსა და კუხინის შორის გზა გაუქმებულია. კარმუშინენში აღმოჩენილ იქნა მე 12-ე ულანის მტკიცე ცხენოსან ეგერის გერმანელების პოლის ნაწილი ტყვის მფრქვეველებით. როდესაც ჩვენი ჯარი მიუახლოვდა, მტერი არ შეეგებროდა და ჩრდილო-დასავლეთისკენ დაიხია. მტრის ორი ბატალიონი და ექვსი ზარბაზნი, რომელსაც თან მიყვებოდა ცხენოსანი ჯარი, დაცა ფილაპოვის. მტერი ჩვენმა ჯარმა სამხეთ-დასავლეთისკენ განდევნა. მაკგრაბოვში(3) აღმოჩენილი იქნა, გერმანელების არტილერიისა და ცხენოსანი ჯარის ნაწილი.

ზარასა. ოფიციალურთა იუწყებიან, რომ რადნიში გერმანელი ჯარში სამხედრო სასამართლოში მისცეს და დატრიალეს. მათ შორის ქალაქ ტანას მტერი, ფოშტის მთხელე, ფრანგების ორი ბატალიონი, რომელმაც დაიჭირა ოფიცერი ლავარდი, გერმანელებისგან, რომელიც რკინით გაიკლვით მტერი იყო, განდევნულ იქნა. ბელგიელების ჯარმა, ლიეთან 2000 მტერი ტყვე ჩაივლო ხელში, მათი დაზინგება საფრანგეთის მთვარობამ იკისრა. საფრანგეთის ჯარმა ტყვეთა წილები 1500 კაცი. გერმანელების პერიოლანში, რომელიც საფრანგეთის დროშის ქვეშ დაფრინავდა, დღეს დილით გამოჩნდა ოფიცის მახლობლათ სადგურის თავზე, დაიწყო ფრენა და იქიდან სამი ყუმბარა ჩამოვარდა. ყუმბარების აფეთქებისაგან ხარალი მკირა. საფრანგეთის ჯარმა სრულა აუტეხა და იძულებული ჰყო მიმალულიყო.

შეტყუებულები. 31 ივლისი. გერმანიის ორმა კრესერმა კუნძულს დამოსადავლეთი კონცხე მდგარს კანდლს (მაიაც) ზარბაზნები დაუშინა. ზარბაზნი ოცჯერ დასცალეს. ზიანი ვერ მიაყენეს.

- ნიკოლი, — მომესმა, — შენ აქაური ხარ, გეკოდნებმა, შორს ვართ კუნძულ სირასზე?
- ორი-სამი საათი ძლივს გვიდა ეიდე, თუ ასეთი წყნარი დარი დაგვეწერო. იყო პასუხი.
- ო! მსურთო ჩემო, თან მიმიხარია, თან გული ღღინს ადგილიდან ამოსვლად.
- ე! ძმაო, მე კი, თვით მიახლოებაც მაწუხებს, ამ მხრივ შენ ჩემზე ბედნიერი ყოფილხარ.
- გულს ნუ გაიტებ, ღმერთი მოწყობდა, ვინ იცის ეგებ არც ისე ავად არის?
- ტუტული იმედა, სულთერის მოსუსწარიო და ისიც საგანგებოდ დებეშით არ მომწერდენ ცოცხალი რომ ყოფილიყო.
- მე კი ავადმყოფი მწერს ჩქარა მოდიო.
- თუ ძმა ხარ ერთმანეთის ამბავი გავიგოთ.
- თუ ცოცხალი დამხედა ვაცნობებ. იქვე ახლოს ვარ მეც, საცა შენ მიდინარ. თუ არა და მშვიდობით.
- 4. გემი ნავსადგურში შესცურდა. როგორც საზოგადოთ ყოველმან საბერძნეთში, აქაც ზღვის პირი სავე იყო ხალხით, ისდენ მჭკუარე ზღვის პირად. ღიღინობდენ. გავედით ნაპირს.
- 5. — ისე მიუჩნის გული, რომ სახლში მისვლა არც კი მინდა, — თქვა ერთმა იმითაგანმა, — ვიცი უბედურებამ მომელის. — გული გამიავრე, ნუ წარაკვეთ სასოგამას, მიუგო მეორემ.

გამეგრე ზღადასკა. რუმინიაში სათადარიგო ჯარის მოწვევა გეძღვება. ჯარი გადლიერებულთ ვარჯიშობს. რუმინის პრესა ნეიტრალიტეტის დაცვის მომხრეა. გამორჩევა, რომ გერმანიის მხედრები საავტომობილო უმთავრეს გზებზე მზებრტყასა და წვეტიან ნივთებსა ჰყრიან, შინების გასაფუჭებლათ.

გალან. სამხედრო მოქმედების საზღვრები გერმანელები პერიოდისაში საშუალებით სამხედრო ბანაქის დახვეწას ცდილობენ. ჩვენი ჯარი ბევრით სრული იტყვებს. სუვალის გუმბრინაში ჩამოვარდეს ჰავრბოლიანი, რომელშიც აღმოჩნდა ოთხი გავი გერმანულ ავიატორებისა.

ბრაუსელა. შარლ ლერუას გზით ბელგიაში დიდძალი საფრანგეთის ჯარი შეივლიდა და ენაბლუსკენ გაემართა.

ზარასა. I ავიატორ. სამხედრო საინსტიტუტო ოფიციალურთა ახვადებს, რომ ბელგის ცხენოსანთა ჯარმა დიდათ გაიმარჯვა. გერმანელები ყველა ჰერტიკინ განდევნეს და დიდი ზარალიც მიაყენეს. საფრანგეთის პერიოდისაში ზეგადდა ლოტრანგის, მის გამოედევნა გერმანიის ძლიერი ორი ჰავრბოლიანი, რომელსაც იჯდა გერმანიის სამი კაცი ავტობატორი თოვლებით შეიარაღებული. საფრანგეთის ავიატორმა მოასწრო დამალვა და დეშვა საფრანგეთის ჯართან. აღსანიშნავია ის შეტაკება, რომლის დროსაც ფრანგებმა კოვგის მივების ქვეშე დაიკავეს და ავტო მესხეთ დღეა ხელში შეიკრებენ, მიუხედავთ იმისა, რომ გერმანელებს მესხეთ დღეა ზედიზედ იერში მიაქცე. ბონოპისა, სენმარისა და საარის ხეობებში ფრანგებმა ყველა იერიში მოიგერიეს. საარის ხეობაში დაიღვლიდა დაქანტულ რეგულიარულ ჯარს გერმანელებმა სათადარიგო ჯარის რაზმები მოაშველეს. ფრანგებმა ეს რაზმები დაუნტეს, იარაღი დააყრვიეს და დამოკრბლეს, ფრანგებმა ხელში ჩაივლეს მრავალი ტყვის მფრქვეველი. ფრანგები ბრიუის ხეობაში გაბატონდენ.

დასახლება. ბრიუსელიდან იუწყებიან, რომ გიტეტის მიდამოებში ბელგიელებმა გერმანელების იერიში მოიგერიეს. ფოშტის მიმოსვლა, რომელიც 20 დღის განმავლობაში იყო შეწყვეტილი თანდათან იწყება. მიღეულ გერმანულ გაზეთებში ბევრი შეურაცხყოფელი წერილებია რუსეთისა და ინგლისის შესახებ.

ავრეთუე თვის მიხედვით აუწყებენ, რომ გერმანია ბელგიაში ბრყინვალეთ იმარჯვებს და რუსეთის საზღვრებზე გერმანიის 25 კორპუსი ჯარი ყუეს და მის ავტორის ჯარის 16 კორპუსი კიდევ მიემტებოთ.

შეტყუებულები. სავენერალო შტაბის უმთავრესი სამართლებრივ ოფიციალურთა

- ასე გონია მესმის კიდევ ტირილის ხმა. ნეტავ ჩქარა მიავს გავიშობოდენ აქიანზე?
- თი! შენ, ძმობილო, ეუბნებიან საბაგის მორაგბს, იყოს ეს ჩვენი ბარგი, აქ ხვალ წაივლიდით.
- არ შეიძლება, მომთმინეთ ცოტა, ახლავე მოვკებო, — უპასუხა მორაგბმა.
- 6. წავიდენ. გათენდა. ქალაქისკენ გავსწიე. ქალაქ—სიროს შუაგულში, გორაზე ღამაზე ეკლესია სდგას. ვხედავ, ეკლესიის გარშემო რაღაც ფაი-ფაიტი მოსჩანს. დავინახე თუ არა ეს, როგორღაც გულმა მიპარა, სწორეთ იმ ორში ერთი მაინც კი უნდა იყოს ამ უღრმოვო ფაი-ფაისის მიზეზი-თქო, ვიფიქრე. გავეჩქარე ეკლესიისკენ.
- 7. საზარელ სურათს წააფყვი. გადახდილ კუბოში ბავში ისევნა. ცხვირ-პირდაკაწრული დედა თავს დასტროდა. ვიკითხე. ნიკოლი მთიულის შვილიო, — მითხრეს. თვითონ საღადა, მეთქი. ძირს ასვენარო, მომიტეს.
- 8. საშინელება ამიღულდა გულში. წერტავ რავადგებო, მეორეს, მის ახანავს, გადა დავმარა-თქო, ვიფიქრე. იქვე მდგომს ვკითხე. ის ავტო, ა, იმ სახლში სდგასო, მიმიითია.

იუწყება: შემოწმებულ იქნა ის ცნობა, რომ გამავრებულ პოზიციად სოკოლთან ჩვენმა ცხენოსანმა ჯარმა განდევნა ულანის მე-1 პოლკი, ნაწილი მე-15 დრავუნთა და ორი ბატალიონი ავტორის მე-2 ქვეთა ჯარის პოლკების; ტყვენი ჩასაფრებული იყვენ სათადარიგო ჯარის კაცები, მაგრამ ბრძოლის გათავებამდე გაიქცენ, ჩვენი ჯარი უკან დაედევნა. იმავე დღეს, ჩვენი ჯარის ნაწილმა, იდგა რა პირისპირ მთელი ფრანგის სიგრძეზე, სბოროყესა და სინიაგვისის შუა განაღდგურა მე-11 ულანის პოლკის საყარალო. გამორჩევა, რომ ხალოვცესთან მტრის ექვსმა ბრტამ და ორმა ესკანდრონმა ანახდულეთ მოიტანა იერიში, მაგრამ ჩვენმა ცხენოსნებმა, დამატრეს ღანდევრთა ში-ე პოლკი, ნება არ მისცა ავტორიელეს ამბოვებოდენ ჩვენს ბანას. სბოროყთან ჩვენმა ჯარმა სრული აუტეხა და უკან დაახვეწინა. მტრის ზარალი მოუვიდა.

შეტყუებულები. ოფიციალური. სავენერალო შტაბის უმთავრესი სამართლებრივ ოფიციალურთა უფედგეს: უფედგეთაგან ჯარის უმაღლესმა მთავარსარდალმა ბანას: აუწყუს ჯარსა და მცხოვრებლებს, რუსეთი იბრძვის მთელი სლავიანებისკრითის მტრის წინააღმდეგ. პოლონელები როგორც რუსეთისა, ისე გერმანიის საზღვრებზე მცხოვრებნი, რომელნიც იჩენენ ღიადლობას, ყოველთვის იქნებიან ჩვენის ჯარისა და მთავარის მფარველობის ქვეშ. მათი ბიროვნება და ქონება ყოველთვის უზრუნველყოფილი იქნება და ყველა ის, ვინც კი შეხება ჩვენს ერთგულ პოლონელთა ქონებასა და ბიროვნებას, უსასტიკესათ დაისჯება სამხედრო დროის კანონების მიხედვით.

უკანსეხელი მხები.
კოპანხაგანი.

ნორვეგიულმა გემმა შაბათს გერმანიის ფლოტა ნახა, რომელიც ასამდე რიკსებით გრიზიდან სამხრეთისკენ მიდიოდა.

პარიზი. ავტორი ლომბარდიისა და ვენციის დაქერს აპარობს, თუ იტალია მომავალშიც მოკლეს პოლიტიკის დაადგება.

სტოკოლმი. გერმანელებმა კონფისკაცია უწყეს კრუბსათან შეკვეთილ ბელგიელების იარაღს. იარაღი დიდი ხანია მზათ იყო და ბელგის ორსი მილიონის ფრანკი უყვე ჰქონდა გადახდილი.

პამბრზობი. „ნოველი ერემია“ ფიქრობს, რომ თუმცა საფრანგეთმა ომი გამოუცხადა ავტორის, მაგრამ ნამდვილად ომი პირველად ავტორიამ დაიწყო, როცა მთელი კორპუსი ვაგზანა საფრანგეთის საზღვარზე.

ერთ წამსაც ვეღარ გავჩერდი. წაველ. მივედი.

9. ვინ ბრძანდებითო, მასელისათანავე მკითხა მან.
10. შე ისა ვარ, რომელიც თქვენს ტირისა და ვარაშს იზარებს... მითხარ რა გეპირს?..
11. დროა მწუხარებით შემომხედა და მიმითია თათხისკენ.
12. — გეისის?..
13. თათხიდან სუსტი მუსიკის სევიანი ხმა მოისმოდა.
14. — ჩემი სევიანი ის, ჩემი სევიანი... მიხედა?
15. იქ, პაწაწინა ყუთო... საბარლო ჩემი თანამგზარცი იქ არის ახლა, იქ! დასძინა მან.
16. შეეცბო, ვი თუ შეშლილი იყოს-თქო.
17. — იყო? სოქვა კიდევ, — ცოტა სიჩუმის შემდეგ, იყო, თქვენ, მუსიკა არ არის?..
18. ვსულმდი.
19. — ნუ თუ არ იცი, რომ მუსიკა ჩვენი სულის ძაფია?..
20. — გემში შენ მკედართა არჩილდებს უსწერდი და ცოცხლებმა კი გგვინა.
21. — შიშმა შემიპყრო.
22. ეცდილობდი გავსცოლოდი მიდამოს. ადგილიდან ვერ ვიძრვოდი. მუსიკა მიტყურებდა. მისი ხმა სევიანი მატყვევებდა.
23. შესმინდა მკაფიოდ: — რაათი, რაათი, რიიი-რაათი!.. რა, რა, რი რიი-რა! ვააა-ვა-ვაააა!.. რა, რა, რი რიი-რა! ვააა-ვა-ვაააა!.. ამ სწინელ ხმას ვაფერე. ოცნებაში შეეცურდი.

ზე. ამიტომ საკევირო ხელშეკრულება, რომელიც გერმანიამ და ავტორიამ თავდასხმას შეეხება, უკუთრისათვის საკუთრებული არ არის.

პარიზი. ვოლოჩინსკიდან და რადნიელოვიდან კახატინში მოვიდა პირველი გზაში, რიკსებით ასო, ავტორიელ ტყვეთა.

მიუხედავთ ქალაქ ლიევის აღებისა, ფორტები განავრძობენ სათანადო წინააღმდეგობის გაწევას. გერმანელებმა თავისი არტილერია ლიევის ჩრდილოეთით და სამხრეთით მოათავსეს და განავრძობენ ალყას.

პარიზი. საფრანგეთის მთავრობამ გერმანელთა საქციელის საპასუხობთ, რომელიც გამოიხატა ფრანგ ქვეშევრდომთა სუკილილი დასჯაში, მიმდგომ შეიღო გერმანელი ნოტაბლო წაიყვანა.

ოქის ღლიუკი.
მდგომარეობა ბრძოლის მთავარ ელზე.

უკანსეხელმა დებეშებმა არაფრით არ შესცვალეს სურათი მდგომარეობისა ბრძოლის ველზე. ნაწილობითი ცნობები მოპირდაპირეთა შეტაკებების შესახებ, გერმანიის მთავრობა და ალყები ზეგერეგირებ ხარისხიდან სტრატეგიულ პუნქტების ელხასაში, მისი მოწოდებით მხოლოდ, რომ მოპირდაპირეთ მთავარ ბრძოლისათვის ემზადებიან, შეტაკებები უმთავრესად ვოვგის მთებთან ხდება, რომლის სამ თუ იმ ხელში გადასვლის მომავალ მთავარ ბრძოლისთვის დიდი მნიშვნელობა აქვს. უკანსეხელი დებეშე იტყობინება, რომ ვოვგის მთების ქვეშე ფრანგებმა ჩაივლეს და ხუთი დღე იგერიებდნენ გერმანელების იერიშს. საფრანგეთის სიმამრ-მელფორსა და გერმანულ ქალაქ მიულაუზენის შორის გახვეწილების ხელშია. გერმანელებმა წინ წამოაყენეს თავისი სათადარიგო ჯარი, რომელმაც უკანსეხელის ცნობით, იარაღი დაჰყარა. მიუხედავთ ამისა, შედეგები ჩვენთვის გამოუცნობია.

ექვი არ არის, ახლა ხანში მოქმედებს სახელგანთქმულ სედანთან დაიწყება, რომელმაც 1870-1 წლების ომში დიდი როლი ითამაშა. მანმედი, სადაც უკვე გამოჩნდენ გერმანიის მსუერაეი რაზმები, უახლოესი პუნქტია სედანისა.

გერმანიის ჯარი და მისი ბანერ-ღაბი.

გერმანიის ჯარის ოცდა ხუთი კორპუსი დანაწილებულია რვა საარმია ინსპექციით, რომლის გერმანულ-ინსპექტორებს, მიმობლავის კონფიანდებისათანავე არმიის სარდლის წოდება და უფლება ემსახურება.

წაველა სასმამო ინსპექტორად. ვაგე: პირ. კორპუსიდან (ვენ. ფ. — ფრანსუა) კორპუსის შტაბი სიმავრე ვინეცსეფა; მქველ. კორპუსისგან (ვენ. კ. ვალ. ფ. — მაკენსენი) შტაბი-სიმავრე.

- 1. მოიხედა. მოსაუბრე აღარ იყო. ვაგე ხმას. თათხში შეველ. ვხედავ... ჩემი მოსაუბრე დაჩოქილა მცხედრის წინ. ტირის.
- 2. ღამაზე, სანდომიანი, შთოვალწარბა, ახალგაზრდა, თოვლივით თეთრი ქალი, აწვს ცოცხალივით.
- 3. — ვინ არის ეს? ვკითხე დაჩოქილს.
- 4. — ჩემი მსხვერპლი... ჩემი მსხვერპლი!.. მისასუხა მან.
- 5. კრემლები ღაბ-ღაბითა ჩამოსდიოდა. ავტორი.
- 6. მუსიკა სტროლი.
- 7. იქვე ცხედართან ანგელოზი-ბავში იჯდა იატაკზე.
- 8. ბალო უმანკო, მუსიკას სცინოდა: ვაი! — ვიიი! ღიიი-ააა!..
- 9. უსულური ხმა მუსიკაში იკარგებოდა. ჩემი გულიც ტირიდა...
- 10. მუსიკა ბანს მუხანგადა.
- 11. ყველანი ერთად, ერთსა და იმავეს ემეორებდით: — რააა! — რააა! — რააა! — რიი-რააა! რა, რა, რა! რიი-რა!.. ვი, ვი! ვი-ვააი!..
- 12. შზე კითვობდა, ზეცა სდუმდა.
- 13. ვწვალდობ. ვიტანჯებოდი... მინდობდა მოვმორბოდი იქაურობას... ამოაღ... იქვე მოჯაუბლოვით ვიღებ... კრემლები ნაკადულივით მიწვედობ... და... ბავში ღიანდებდა. დედა სამუდამო ძილში სდუმდა, მკრ...

ანტივი და მეოცე კორპუსისგან (გენერ. კრ. ლ. ფ. — შოლცი), შტაბი — ალენგენის მიმდებარე.

პირველი კორპუსის გენერალ-ინსპექტორად ითვლება გენერალ-პოლკოვნიკი ფონ პრტიციკ ვაფონი (დაბ. 1848 წ.). 1866 წ. ავსტრიისა და 1871 წ. საფრანგეთთან ომის მონაწილე.

მეორე სასაზღვრო (შტაბი-ბერლინი) ქვემდებარე ყოფილ სამხედრო მინისტრს ინჟინერ გენერალს ე. — ხერინგენს (დაბ. 1850 წ.) საფრანგეთ-პრუსიის ომის მონაწილე 1871 წ. ამ ინსპექტორად შტაბის გენერალის კორპუსი (ინჟინერ-გენერ. ბარონ პლუტტენბერგი) მეორე კორპუსი (გენერ. დელზა) და მეტროპოლიტ. კორპუსი (გენ. ფ. — კორხ-ბახი).

მეოთხე, მეცხრე და მეათე კორპუსები შეადგენს მესამე სასაზღვრო ინსპექციას (შტაბი — პანოვერი). გენერალ ინსპექტორი ფონ-ბიულოვი, მონაწილე 1866 და 1870 წ. ომებისა. მესამე საარმიო და 1, 2 და 3 ბაჰარის საარმიო კორპუსები შეადგენს მეორე სასაზღვრო ინსპექციას (შტაბი — მიუნხენი) გენერალ ინსპექტორად არის პრინცი რუპრეხტ-ინსპექტორი. მეხუთე სასაზღვრო ინსპექციას შეადგენს მეორე კორპუსი და მეფთხე-მეხუთე კორპუსები. (შტაბი — კარლსრუე) გენერალ-ინსპექტორია ფრიდრიხი, დიდი პრუსიის გენერალი.

მეექვსე, მეშვიდე და მეცამეტე საარმიო კორპუსები ქვემდებარებიან გენერალ-ინსპექტორს მეექვსე სასაზღვრო ინსპექციას (შტაბი — შტუტგარტი) გენერალ ინსპექტორი პერცივი ალბრეხტ-გოლტსტრამერი.

მეშვიდე სასაზღვრო ინსპექციას შეადგენს მეცხრე კორპუსი (შტაბი-ბერლინი), რომელსაც ინსპექტორებს გენ. ფ. — კელვეცი.

გენერალურ შტაბის უფროსად 1906 წლიდან არის გენ-დ. ხელმძღვ. ფონ-მოლტე, მის წული სახელ განთქმულ სტრატეგის გრაფ მოლტეისი. გენერალი მოლტე 66 წლისა და იმპერატორ ვილჰელმის განუსაზღვრელ ნდობით არის აღჭურვილი.

მან გვიჩვენა, რომ „ცეპელინი“ (გერ-მანული ვაშლი) მიუხედავად თავის სიდიდისა და ძლიერის შეიარაღებისა, უიმედო იარაღი პირველი ბრძოლისა. ვარაუდობენ, რომ ეს იარაღი თავდასხმა მორან-სოლნის მონაწილეთა მოახდინა, რომლის სიგრიე 6, 5 მეტრია; იმ დროს, როცა დაღუპული „ცეპელინი“ სიგრძე 150 მეტრს უდრდა. (ე. ი. 23 გერ მეტრ).

როგორც კი საფრანგეთში ცნობა მიიღეს, რომ ბრიუსელის თავზე სამი დი-რიჟი დაფრინეს და საფრანგული ავიაციის წარმომადგენელი, მათ დასახვედრად საფრანგეთის საზღვრებიდან გამოფრინდა ავიაციის ვარაუდ.

თავდასხმის იარაღთ მან აირჩია სწრაფ-მავალი ერთადგილიანი (120 კილომეტრი საათში) მონაწილანი მარან-სოლნისი, წინ გამხსნა მამოძრავებელი და პერკოვანი ქაბრაით. ამ ჩქარ-მავალ აპარატს „ცეპელინი“ ვერსად წაუყვლიდა, რადგან მისი სისრფა საათში 30-მდე 75 კილომეტრია.

გარბის ემინოდა, რომ „ცეპელინი“ იმ მხრიდან არ შეტყობდა, სადაც მას ხეში ბაქსუნდ და ნაწი ტყეის მტყორ-ცნელები ბაქს. აიტოვდა გარბო სწრაფდ დირიჟაბლის გვერდის ნაწილს დაეცა.

ამ დატყობის დროს მას ვერ მოხვდებოდა ვერც ხეში ბაქსის, ვერც ნაწი მყოფი ტყეის მტყორცნელები. იგი დაეცა წინ მამოძრავებელ ქაბრაით და მამოძრავებელი და სწრაფად დახია დირიჟაბლის კანი. ნახვედრად იმყოფვე წყალ-ბალი გამოვიდა. მამოძრავებელი დამუშავებულ გახვის ობო მსწრაფდ მოიკცა დირიჟაბლი, ერთი წუთით და მოხდა სა-შინელი აფეთქება. ერთსა და იმავე დროს აფეთქდნ როგორც დირიჟაბლის ნაწილები, აგრეთვე მანქანის საწოლები, და დირიჟაბლიდან ხოლოდ მოგონება დარჩა.

დირიჟაბლში მყოფნი ყველა დაიწვეს, დაიწვა თვით მამაცი ვარაუდ.

არ მადლეს. — სთქვა თორმე მან ერთხელ. — არსებითად ვერაზა გერმანიის სა-ზღვარზე თავდასხმა. — უთქვამს მას მეო-რეთ.

— რუსის „მედიკი“ — ეს ნამდვილი შარბაროსია ატილის რაზმის, მას უყვარს მხოლოდ ღონღვა.

საყურადღებო შემდეგი კარგია რუსეთის განაზღვრება?

რუსეთი რომ განათლეს, მაშინ გერ-მანია უნდა მოსკოვს დედა-მიწაზე.

კოსსაის სიტუაციით, იმპერატორ ვილ-ჰელმს ისე სძულს რუსები, რომ მათზე მუსიკით დამშვიდებულთ არ შეუძლია.

ყურნალ-გაზეთებიდან

რუსეთის ზღაპრები.

უკანასკნელ ამბებმა რამოდენიმედ გა-ფანტა მძიმე ატმოსფერო. საზღვრების დმოქანთა მოხელეების მიწერილობა მიუ-ვიდა, დარჩენ ვარაუდს და პირველ შე-ძლებისათნავე თავ-თავიანთ პოსტებს და-უბრუნდნ. ვაგონების რიცხვი გაიღდა ვენის რკინის გზის ლიანდაგზე. თუ წი-ნეთ მატარებლები მხოლოდ ლოგინამდე მიიღოდა, დღეს კუნთამდე აღწევს. სხვა და სხვა საქონელზე ფასის აწევა შეჩერდა. მაგარა უფროსა გრძელდება, სახელმწი-ფო და კერძო ბანკებს აუარებელი ხალ-ხი ახვევია. ბანკები შემოტანნი თანხის მხოლოდ ნაწილებს იძლევიან. მაგისტრა-ტის სახელზე სახელმწიფო ბანკი ნახევრი მილიონის გატემა დაპირდა სამოქალაქო კომიტეტს. ბანკებმა უარი განაცხადეს ბონების გატემაზე. შემოიღეს სახელმწი-ფო კონტრაქტი. ლომში ქარხნების დიდ უმ-რავლესობაში მხოლოდ სახანჯელო მუშა-ობაა. ერთი წელი სრულიად გაუქმებუ-ლია. აუარებელი მუშა სოფლად მიდის, სადაც დიდი საქირებაა მუშა ხელისა. მოხდა სხდომა სამოქალაქო კომიტეტისა; ამ სხდომაში მონაწილეობას იღებდნ: ცხები, სპარაფსიო კავშირები და მომ-ხმარებელი საზოგადოებანი.

იმპერატორი ვილჰელმი

იმპერატორი ვილჰელმის ერთი ძველ მეგობარი ითვლებოდა მხატვარი კოსსა-ი. იგი შთაბეჭდილობით პოლონელია, ალბრით — ფრანგი, სამსახური — ავსტრი-ის ოფიცერი, ხელობით კი — მხატვარი. კოსსაი, როგორც პირველად, მეტად სა-ინტერესოა და კარგს შთაბეჭდილებას ახ-დენს. მისი დახატული სურათები იმპერატ-ვილჰელმს ძლიერ მოსწონდა და ამიტომ იგი მიიწვია სასახლის ლეიბ-მხატვრად და რო-დესაც იმპერატორი წავიდა და აღდგო-ზე ან სანდროთ, მას კოსსაი ყოველ-თვის თან დაყვდა და უწყურად მასთან საუბარი სხვადასხვა თემაზე. განსაკუთრე-ბით მუსიკაზედ საუბრისა და ვანშის დროს.

ფ ა ნ ლ ა დ ა.

ომის და სახმედრო წესების გამოცხა-დება საყოველთაო ცხარი ბაჰის საგანია. რუსებ შორის აშკარა პატრიოტულ გრძობის სუფევის გამო, აქ ვინაღნიდე-ლები ერთდებან თავიანთ გრძობის გა-მოაშკარავებს. მაგრამ მიწიქ აქურების განწყობილება დიდ-დ განიჩნება იმ გან-წყობილებისაგან, რომელიც მეთვრამე რუსეთ-იაპონიის დროს, როდესაც ფინ-ლანდიელთა უკმეზობას საზღვარი არ უჩნდა. კავალ თითქოს არც აჩენს თავ-ის მოქმედებას. თუმცა კავალურა პრე-სამ „ვეფოლმანურ“ „დავებს პრესეს“ მე-თაურობით დაბეჭდა მთელი რიგი საპრო-ტესტო წერილების წინააღმდეგ ფინლან-დიაში მიღებულ მოგერიებითი ზომებისა და ასაშფოთარის დაუჩინებლობით მხო-ლოდ იმაზე სწუხს, ამ ზომებმა ფინლან-დიის ინტერესები შეაფრხაო. ვიღერ ფინლანდიის სამხედრო წესებს გამოცხა-დებდნ; იქ ხშირი იყო მაგალითი ჩე-ნი სამხედრო საიდუმლოს გამჟღავნებისა. ამ გვარ გამჟღავნებისათვის ეიპარგის სა-ციხოვრა რაიონიდან გაგზავნილ იქნა რედაქტორები „Түң-სი“ და „Вѣстникъ-Нѣ-хтер“ — ის ბევრ გაზეთს კონფისკაცია უ-ყვეს.

გენერალ დროს

გენერალ დროს, და იმპერატორის გადა-ვიწყდა, რომ მხატვარი კოსსაი სხვა ქვეყ-ნის იყო და ამასთანავე პოლონელიც. ამიტომ ყველაფერს „გულდახდილი“ უმა-ბობდა. უამბობდა თავის შეხედულებას სხვადასხვა შემთხვევაზე, სხვადასხვა პირზე და ხალხზე. კოსსაი ყოველივე ამას მო-თმინებით უსმენდა, ვიდრე იმპერატორი პოლონელებს არ შეეხებოდა ხოლმე. მა-გრამ მაშინ კი მოთმინების ბოლო ავსო, როცა იმპერატორმა ვილჰელმმა გაპატ-რების კავშირის თავდომარეობა მიიღო თავის-თავზე.

როგორ მუშაობან რუსეთში გრძობალებს.

ის დაკნევა და შეურაცხყოფა, რასაც რუსები განიცდიან გერმანიაში, მდლგა-რება იწვევს რუსეთის ახალგაზობაში; მდლგარება გერმანელების მიმართ დლი-თილდ იზრდება და მოქმედებაში გადა-ლის. რამოდენიმე ათასი კაცი „ძირს გერ-მანელებზე“ და „აღსათ მათ“ — ის ყვირი-ლით ნევის პროსპექტსაკენ გაიძარა. ამ დროს ვილჰელმს ხალხიდან დაიყვირა, — ბარის ქუთხში გერმანელთა ყავა-ხანა, და იმ დროს, რომდესაც ჩვენ აქ პა-ტრიოტულ გრძობებს ვცხადებთ, ვინ იცის იქნებ გერმანელი ჯაშუშები ფან-ჯრებში გადამომგვარი იყვნენ და გე-თვალთვალდებდნ, რომ ყველაფერი თვით მთავრობას მოახსენო. ხალხი ყავა-ხანაში „შეჭრა“, მიღწე-მოღწეა იქაურობა, მო-თხოვა ყავა-ხანის დაკრევა. პოლიციის ბრძანებით ის მოთხოვნა სისრულეში იქნა მოყვანილი. შემდეგ ბრბო გაემარ-თა გერმანულ გაზეთის-კაბურჭისა რე-დაქციო. კარის კაცები მიადმოაგდნ და შიგ ძალით შევიდნ. რედაქციოში არაიენ აღმოჩნდა, დაღუწეს იქაურობა. ამავე დროს ახალგაზობის მერაღ ჯგუ-

ფი იზღერის წიგნის მალაზიისკენ გაემარ-თა; ჩაღწეა ვიტრინები და დაამსხვრია აივანი. ამავე დროს ნევის პროსპექტზე, მიიხილის ქუჩის პირდაპირ, პასაჟირებმა მოითხოვეს ტრამვის განჩერება. ხალხი ამხედრებულყო ერთი სათადარიგო სა-ზღვოა აფიცრის ფორმაში გამოწყობილი ვაგებატონის წინააღმდეგ, რომელსაც და ცინეთი მოხსენებნია რუსეთის ფლოტო და შეუქცია გერმანიისა. ამ აცალმყაყოს მანიფესტანტებმა მოუსწრეს; დაიწყეს ყვირილი: „ჯაშუშია, ჯაშუშია, ჩქარა სა-კომენდატორო.“ მივარდნ, სტაცეს ხელი და საკომენდატორო წააორიეს.

როგორ მუშაობან რუსეთში გრძობალებს.

სათათფროს წვერი როდინცი და აჯე-მივი გერმანიაში დაატყვევეს როგორც სახმედრო ტყვენი და როუგენში გაგზავნეს.

ვალჰელმის წერა იტალიის ქვეყანაში.

ვალჰელმის ძლიერ უკმაყოფილოა, რომ იტალია გაზეთებულა. მან საველელების წერილი მისწერა იტალიის მეფეს ვიქ-ტორ-ემანუილსა.

თადარიგი უაზი შირის წინააღ-მდეგ.

როგორ გრძელდება შავი ჭანა?

ერთ-ერთი გზა შავი ჭირის ვაგრცელე-ბისა ის არის, რომ მას მინდელი სენი კა-ციდან ეღება კაცს. მაგალითად, თუ ვის-მე შავი ჭირის ბაცილებსაგან ფლტებების ანთება გაუჩნდა, ამგვარი ავთიყოფის ჭი-რისფული ადგილი შეისურთქვეს ცხვი-რიდან ჭირიანის ამონახველის შხაპებს და შევიყის ამგვარადვე ფლტებისავე ჭირს, რომელიც, როგორც ვიცით, უკუჩრებუ-ლია. მაგალითად, მოპულელს ცხვირ-პირი დაფარული უნდა ჰქონდეს პირბადეთი, ხშირად უნდა დაიბანოს ხელები სულემის ან კარბოლის საწინათ და სს.

ახის ზოგიერთ ლავას, სადაც ჩვეუ-ლებად აქვთ მეცდრების გაბანვა, ხშირად ემართება ფლტების ჭირი იმას, ვინც ჭი-რისაგან მოპულელისაგან, რადგან ჭირის ბაცილებით ვასერილი ხელით ჰიბის დროს ის სერის ამ ბაცილებით პირსა და სხას, საიდანაც შემდეგ ბაცილები ადვილად იც-ვევენ გზას ბრონხებისკენ და ეღებინ ფლტებს.

უფრო ხშირად კი ჭირი ეღება კაცს მინდრისა და შინაური თავებისა და ერთ-გვარი მინდრის მარჩის შუამავლობით. ახიაში, სადაც ამგვარ მარჩებს იქერენ და აყავებენ (მათი ტყავი ძვირად ფასობს), ხშირია, როგორც ფლტებისა, აგრეთვე ჭირების ჭირი. შემდეგ ჩნდება ამგვარი მოჯდომებული წრე. თავისაგან ეღება ჭირი თავებისა და თავისაგანვე კაცს, კაცისაგან კი კაცსა და თავსავე.

როგორ შემოღის ჩვენში ჭირი? 1) შე-იძლება ჩვენში შემოიტანოს ეს სენი ჭი-რით სწულითა იქიდან, სადაც ჭირი ჩვეუ-ლებითია; 2) შეიძლება შემოაქვს ჭირი იქიდან მოტანილ მარჩის ტყავს; 3) შეი-ძლება შემოაქვს ჭირი იქიდან მოტანილ პურს, ე. ი. თავისი სურცლს, რომე-დღე პურს ხშირად ურევი, უკანასკნელ შემთხვევაში კი, თუ ჩვენ-ბურმა თავგმა შევსა ეს სურცლი, — ჭირი შეგვრება და გადაეღება ჯერ თავ-გებს და შემდეგ კაცსა.

როგორ ეღება ჭირი კაცს თავისაგან? რუსეთის შუამავლობით. მოკვდება თუ ამა ჭირიანი თავი, მისი რწყილები იმ წაშელ სტოვენი მას, შევიდნენ კაცს, უკუნენ და მოსწამლენ ნაკენს ჭირის ბაცილებით. ბაცილები ვაკვლევენ გზას მახებინდნ, განჩრებინდნ და გამარულე-ბიან ახლომდელ ჯარკვალში და გასიყე-ბენ ჯარკვალს, ე. ი. გაჩენენ ჯირკ-ვის ჭირს, რომელიც აგრეთვე მოაკვლი-ნებელია მეტ წილად, მით უფრო, რომ ჯირკვილიან ბაცილები ხშირად იკვლე-ვენ გზას, შედიან სისხლში და ითვლე-ბიან სხეულის ყველა ნაწილში.

მაშასადამე, ვა გზითაც უნდა შემოვი-დეს ჩვენში ჭირი, უმთავრესი შუამავალი ჭირსა და კაცს შორის — თავი. და, თუ გვიდნ ვებრძობით ჭირს, უნდა ვე-ბრძობოთ უწინარეს ყოვლისა თავს. ამგვარი თადარიგი მეტადრე მაშინ არის საქირა, როდესაც თავი ბევრი იბოცე-ბა და კაცს აღარ ერიდება, რადგან ეს — შავი ჭირის ნიშანია.

საწესუბროდ, მეცნიერებმა ჯერ ვერ აღმოაჩინა თავისი განაწყვეტი ჯარკვი-ბა. თავი ერთობ განიერი და ფრთხი-ლი ცხოველია და ერთდებან საწამლავსა და მხესს. ამას გარდა ძლიერ მრავლობს.

ცხადია, უნდა ვიხმაროთ ერთი და მე-ორე, მაგრამ უნდა ვიკლითო კი, რომ ამ გზით არ შეგვიძლება ვაგვიწყროსო. ეს მანგებელი ცხოველები — მონიშნა ამიტომ, უკანასკნელ ხანს თავისაგან საუკეთესო თავდასაცვე სათადარიგო სა-შულებად ის ითვლება, რომ — თავი შინ არ უნდა შეუშვა, ე. ი. ყოველი გზა, ხერხი უნდა შეუქცა, დაუქცეო. ამიტომ იტაკი არ უნდა იყოს დახარაუ-ლი, ფიტები პირწინდით უნდა იყოს მიშვებული ერთმანეთთან, იტაკსა და კედელს შორის ხერხელები უნდა გამო-გლისო ცემენტიო და სხვა მასალით, შეკვებშიაც არ უნდა იყოს ხერხელები, არც ფეხისადგომს არ უნდა ქონდეს შესასაღული ხერხელები, ბეგელი ხომ სრულიად უზრუნველყოფილი უნდა იყოს ამ მხრით.

ამას გარდა საქირა ბრძოლა რწყილ-თანაც. მაშასადამე, ხშირად უნდა სწინ-დო და ასუფთავო იტაკი, კედელი და სს. სკიბილდით, ნავით, კარბოლის თხელავი და ძმრის ესენციის ხსნი-ლით, კირწყლითა და სს. ფეხის ადგილს ყოველდღე უნდა მოახსა აგრეთვე კირ-წყლითა და, თუ საქირა იქნა, კარბოლის თხელავი ხსნილი. ამიტომ ძლიერ მენ-ნებელია ყველგებუ შალურის გაყვრა, რადგან შალური სიბინძურისა და სხვა-დასხვა მანგებელი მწერის ბუდე. პირ-იქით, კედელი კაცის სიმაღლესა ჭირი უნდა არ გაისვაროს — ზეთიანი საღებავით უნდა იყოს შეღებული, ზეთიან კი კირწყლით, რადგან ამგვარი კედლის გა-ქვინდ სულემის ხსნილით (სადაც ზეთი-ანი საღებავია) და კირწყლით (ზეთითკენ) ხშირად არის შესაძლებელი.

ერთი სიტუაციით, დაიცეთ თავი თავ-ვისა და მისი რწყილისაგან. — და უზრუნ-ველყოფილი იქნებთ შავი ჭირისაგან. აქამა გასაღ წერეთლია.

ქუთაისი

ახალი ამბავი.

გუმში 2 ავგისტის საკრებულო ტაბარში, ქალაქის გამგეობამ გადაიხადა პარაკლისი, რათა რუსის მხედრობა მიე-ნიკოს გამარჯვება. პარაკლისი დაესწრა-ბნი ქუთაისის გუბერნატორი კამერგერი ლ. 5. პოტულოვი და სხვა ცნობილი პირები.

1 ავგისტის საღამოს 7 საათზე, ბაღის ქუჩაზე ბიკტორ ბასილიძის სახლ-ში შესულთა ვალდებურობაზედ მას გაუტაცია საყვარე ზინგერის ბიშინა № E 1174218.

თბილისიდან ფოთამდის საქონლის მატარებულს უკვე დაიწყო ჩვეულებრივი მიმოსვლა ყველაზე უსაქიროესი სანა-ვების გადასაზიდვათ და ბაკიდან ფო-თამდის ნავთის გადასაზიდვათ.

14 ავგისტის გამოცხადდება უკან-სანგელი სია იმ პირების, ვისაც ნება ექნება 1914 — 18 წ. ქალაქის ქმონსე-ში ანჩრებოს. ხოლო ამომრჩევეებმა თუ ამ მოკლე ხანში ქალაქის ქმონსე-ში ყოველივე ანგარიშები არ გაასწორო-ნ შემთხვევაში ხმა დაეკარებთ.

5 ივლისს საოკრო სასამართლოში გაიჩინეს: იულონ სკოტოხის, მექ. დგე-ბუაძისა და გიორგი გუგუშვილის საქმე.

31 ივლისს და 1 ავგისტის გან-საუთრებელმა კომისიამ ქალაქის თავის ი. ბ. ჩიქოვანის თავჯდომარეობით ომი-ანობის დროს ყველაზე უსაქიროეს სა-ნოვავებუ ქუთაისში შემდეგი ყველა-თვის საგაღმებულო დროებითი ნიხრის დაადგინა.

1) პურის სკოლი: პარამიოვის, ბა-რაიოვის, ფლოდოვის, ლამანიძის და დიქმანის წესკოლებისა 5 ფ. ტომობში; მე 4 ხარისხის 9 მან. და 1 აპაზიდან 9 მან. და 9 შაურამდის; მე-5 ხარისხის 8 მან. და 19 შ. — 9 მან. და 1 აპაზა-მდი; მე 6 ხარისხს 7 მან. და 10 შ. — 8 მან. და 15 შაურამდის. და მე 7 ხარისხის 7 მან. და 5 შაურ. 7 მან. და 15 შაურამდის.

2) შაქარზე: ბობრიცის და ბროდსკის ქარხნებში: 1 ხარისხი — ფთოთ 6 მ. 3 მან. გორვანქა 17 ლ. სხვა ქარხნის 1 ხა-რისხის მე 6 მ. 40 კ. გ. 16 ნახევარი კ.; ჩანაყარი 1 ხარისხის ყველა ქარხნე-ბისა ფთოთ 6 მ. 40 კ. გ. 16 ნახ. კაბ. პურესილი ვაგლი 2 ხარისხი. ყველა ქარხ-ისთვის F 3. 90 კ. 2. 15 კ. გ. დაფშენი-ლი ფთოთ 5. 8. 10 კ. გ. 13 კ.

3) ნავთზე: ბოკუბით ფთოთ 1 მ. 80

პირველი ბრძოლა ჰაერში.

ფრანგ ავიაციის გარბოს სიკვდილი, რომელმაც გერმანული ჰაერის დრედნოტურ „ცეპელინი“ დაღუბა, ახალხანს ქმნის თანამედროვე იმში.

ომი კაში, ჰაერში!

შეგლოთ ვანა აპის თუნდ წარმოდგე-ნაც თვით უფროსებს მხედრებს წარსუ-ლის სასუქუნობისა?!

თუმცა ავიაციის გარბოს ბრძოლა მხოლოდ პირველი შეტაკება იყო იმ ბრძოლის, რომელიც ახლო მომავალში უნდა მოხდეს ჰაერზედ, მაგრამ მან უკვე დიდი დიდი დაიწყო ჰაერში ბრძოლის მისწვენლობას.

ალ სახეზე მწარე ღიმი დაკვდომოდა. ქმარი ცრემლებში იმდღურებოდა.

ზღვის ნაპირებიდან კი მხიარულთა კის-ტის ისმოდა.

13. ფრთები აისხი. მთიდან მთაზე მოვირინავ... სამშობლოს ცას ვეწვივ. ისიც ტირილ-და, — მონას უდელი დასძმობვობა.

14. ზეცას შევსწივლი... მისი ცილა საზარელ, უბედურებით აღ-სესტ ჰაერს ვაგცილებოლი... მინც იქ ვიტარ.

15. ვილაკამ თითქოს ფეხზე ხელი წამავლი, მლაგარად მომაქანა...

ზე წამოვიქცე... ზვი ზღვაში გამჭარბეთ მისრიალებდა გვი მღვდლები. შიშითა და ნაღვლით საესე გული მი-ტყრდა ტანი მიკანკალვდა.

— მუსიკის ხმა საოკარი ზღვის სიერ-ეში ზარივით ახლისობდა: — რაი, რაი... რიი რაი... რა, რა-რა... რა რა! — ვაი, — ვი ვაი!..

16. წლები გარბიან, მეც მას მივსდევ, მინც მესმის ის ხმა, ის სვედის ტირილი. არ იფხვება, ისევე რჩება, დასჯელ-მულში მწვავდ ჩაქირალი რკი, ის საში-ნელი ღამეს განცდილი... ის მუსიკა, იგივე მლოვის ხმა-ქვეყნის, ტირილი და იმ და-ღუბ კაცის ჩივილი...

— ნუთუ არაიცი, რომ მუსიკა ჩვენი ულის ძვირია?...

ასაკ რაჭველია.

